

**CHIPURI DE SIBIENI
ÎN ÎNCLEȘTĂRILE MARELUI RĂZBOI.
SUBLOCOTENENȚII :
IOAN PETRA OAȘIA DIN SIBIEL ȘI VICTOR BALEA
DIN SĂRATA
(1916-1917)**

**Prof. Daniela Curelea
Colegiul Tehnic „Cibinium” Sibiu**

1894-1917

SUMARUL EXPUNERII:

1895-1916

CHIPURI DE SIBIENI ÎN ÎNCLEȘTĂRILE MARELUI RĂZBOI

**I.SUBLOCOTENENT IOAN PETRA OAȘIA DIN SIBIEL
(MĂRGINIMEA SIBIULUI)**

**II.SUBLOCOTENENT VICTOR BALEA DIN SĂRATA
(ZONA AVRIG-PORUMBACU DE JOS)**

S-a împlinit deja și se va împlini peste câteva luni un centenar de la trecerea la cele sfinte a eroilor sibieni Ioan Petra Oașia din Sibiel și Victor Balea din Sărata. Ambii căzuți în încleștările anilor 1916 - 1917. Ambii ofițeri eroi ai Armatei Române, Ioan Petra Oașia originar din Sibiel, a căzut pentru neamul și țara sa în evenimentele militare ale Marelui Război în Bătălia de la Oituz în 19 iulie 1917 ca sublocotenent de artilerie.

Victor Balea din Sărata a căzut la 16 septembrie 1916 chiar la marginea comunei natale în fruntea plutonului pe care îl conducea în cadrul afluirii unităților militare române înspre Sibiu. Evenimente care au costat acest popor, un număr impresionant de jertfe, care reprezintă temelia de vie aducere aminte, pe care s-a ridicat mai târziu, la 1 decembrie 1918 România Mare.

Ioan Petra Oașia s-a născut în 1894 în Sibiel în apropierea comunei Săliștea Sibiului fiind singurul fiu al unei familii înstărite de comercianți de origine română, Ioan și Maria Petra Oașia.

Tânărul a urmat cursurile școlilor primare și gimnaziale în satul natal, apoi, în mod firesc a absolvit cursurile liceale din Sibiu. Atunci când Europa înfierbântată de evenimentele din Balcani, soldate cu asasinarea la Sarajevo, în Bosnia, a principelui de coroană al Austro-Ungariei, Franz-Ferdinand și a soției sale Sophia, în decursul lunii august 1914, tânărul nostru din Sibiel, viitor ofițer al Armatei Române a trecut împreună cu alți 14 tineri de vârsta sa, din Mărginimea Sibiului în vechiul Regat al României (deși România s-a proclamat neutră la izbucnirea acestei prime mari conflagrații mondiale).

Ei nu vroiau să slujească unor interese străine inimii lor și nici nu vroiau să fie încorporați în Armata Austro-Ungariei

Ioan Petra Oașia, în momentul intrării României în Marele Război la 15 august 1916 avea deja gradul de locotenent. Ardeleanul nostru comandă un pluton și era încadrat în Regimentul 2 Artilerie în funcția de comandant de subunitate, Divizia 7 Artilerie Munte, din Armata a II-a Română, aflată sub comanda generalului Alexandru Averescu.

Cu unitatea de artilerie a participat la bătăliile din Campania de foc din vara anului 1917 de la Mărăști, Mărășești și Oituz.

La Oituz, în ziua de 17 iulie 1917, tânărul Ioan Petra Oașia cade în bătălie, dând suprema jertfă pentru România.

Pentru a-i păstra vie memoria, părinții eroului, Ioan și Maria Petra Oașia i-au ridicat un bust la Sibiel, creație a sculptorului Teodor Burca. Acesta a fost amplasat de Asociațiune în fața Casei sale naționale din Sibiel Pe frontispiciu monumentului stă scris: „În amintirea eroului locotenent Oașia Petra Ioan, căzut în luptele de la Oituz în timpul războiului pentru întregirea neamului românesc. Patria recunoscătoare”

Pe laturile monumentului au fost trecuți și ceilalți eroi ai satului Sibiel din Mărginimea Sibiului căzuți pe fronturile primului război mondial. Fiind oameni înstăriți din punct de vedere material, cu suflet și simțire de adevărați români, părinții eroului vor deveni binefăcători ai copiilor săraci din Mărginimea Sibiului.

Ioan Petra Oașia, tatăl eroului (1854-1926) a înființat „Fundația Oașia”, constituită în memoria unicului fiu, căzut pe câmpul de onoare pentru libertate și unitatea patriei.

**Monumentul eroului
Ioan Petra Oașia din Sibiel**

**Portretul un ulei al eroului
Ioan Petra Oașia din Sibiel**

Victor Balea, s-a născut în anul 1895, în Sărata, astăzi așezare aparținătoare de Comuna Porumbacu de Jos, Județul Sibiu (odinioară vreme parte din Comitatul Făgăraș după Dualismul de la 1867 dintre Austria și Ungaria).

În anul 1914, la data izbucnirii Mareului Război, V. Balea a trecut Munții Carpați făcând parte din lotul celor 14 prieteni, unul dintre aceștia fiind și eroul mai sus menționat, Ioan Petra Oașia din Sibiel, unde ajunși în București a urmat cursurile Școlii de Ofițeri de Infanterie

Victor Balea a urmat și absolvit cu gradul de sublocotenent Școala de Infanterie și Artilerie, timp de 2 ani, între 1914-1916 pe care sibianul a finalizat-o în anul 1916, cu puțin timp înaintea intrării României în Marele Război.

A fost repartizat sublocotenent în cadrul Regimentului 5 Infanterie „Mihai Viteazu” cu garnizoana principală în Ploiesti-Prahova.

Comandantul de pluton. V. Balea a participat la încleștările campaniei militare din 1916 astfel încât începând din ziua de 15 august 1916 și până la data de 2 septembrie 1916, data la care a fost rănit mortal în perimetrul administrativ al așezării Sărata, din comitatul Făgăraș, astăzi în județul Sibiu.

Soldații l-au luat și l-au înmormântat în cimitirul satului cu slujbă creștinească și focuri de armă ca onor.

Părinții săi, frații, preotul parohiei și primăria, pe locul unde a decedat (intersecția drumului județean Sărata cu drumul național Sibiu-Făgăraș-Brașov-București) au ridicat o Troiță. Tot în memoria sa, cetățenii au denumit izvorul din zonă „Izvorul lui Victoraș”.

Ultimele sale cuvinte au fost: „nu vă lăsați băieți, că luptați în satul meu!”.

Acesta este realizat sub forma unei Cruci memoriale. Se află în satul Sărata, fiind dezvelit în anul 1931, în memoria eroilor români căzuți n Marele Război.

Crucea memorială are o înălțime de 2 m și un soclu de 2/2 m, fiind realizat din beton și marmură, în timp ce împrejmuirea este făcută cu un gard din beton și fier forjat.

Pe frontispiciul monumentului sunt înscrise următoarele cuvinte: „Aici a căzut eroul sublocotenent Victor Balea din Sărata, luptând vitejește în fruntea plutonului său”.

**Monumentul eroului sublocotenent
Victor Balea din Sărata
renovat de Primăria Comunei Porumbacu
de Jos, Județul Sibiu, 2016**

**Monumentul eroului sublocotenent
Victor Balea, anterior renovării sale**

BIBLIOGRAFIE

I. Cărți publicate

- Muntean, Gheorghe, Marcu Viorel, (2003), *Sărata, veche comună din Țara Făgărașului*, Editura Alma Mater, Sibiu 2003/
- Olariu, Ana, *Sibiul, istorie și fapte*, (2015), Editura Salgo, Sibiu.
- Zorin Zamfir, Banciu Jean (1995), *Primul război mondial*, Editura Didactică și Pedagogică, București.

II. Publicații

Constantin Chifane Drăgușani, *Istoria unor monumente*, în *Almanah B.T.T.*, martie 1989, p. 27

III. Webgrafie

- Victor Neghină, *Un erou uitat din Mărginimea Sibiului. Ioan Petra Oașia* în <http://europeana1914-1918.eu/en/contributions/15755#prettyPhoto>, accesat în 12.05.2017;
 - Victor Neghină, *Povestea eroului Sublocotenent Victor Balea*, în <http://europeana1914-1918.eu/en/contributions/15695>, accesat în 12.05.2017.
-

**Vă mulțumesc
pentru atenția dumneavoastră !**

**Prof. Daniela Curelea
Director – adj.
Colegiul Tehnic „Cibinium” Sibiu**
